

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Građanski Predmeti > Rokovi Za Provedbu Postupaka > Spain

Rokovi za provedbu postupaka

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Španjolska

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

Postupovne radnje moraju se poduzeti prije isteka određenih *rokova* ili *vremenskih razdoblja* propisanih zakonom.

Rok označava vrijeme do kada se određena postupovna radnja mora poduzeti.

Vremensko razdoblje označava vrijeme koje je na raspolaganju za poduzimanje radnje. Razdoblja mogu biti izražena u danima, tjednima, mjesecima ili godinama.

Ako zakonom nije predviđeno vremensko razdoblje ili rok, smatra se da se radnja mora poduzeti odmah.

Svako kašnjenje u sudskom postupku može imati za posljedicu kršenje prava na suđenje bez nepotrebne odgode, što se smatra dijelom temeljnog prava na djelotvornu sudsku zaštitu. Da bi se utvrdilo je li došlo do nepotrebne odgode, upućuje se na koncept razumnog vremenskog razdoblja, koji uzima u obzir čimbenike kao što su složenost spora, uobičajeno trajanje te vrste spora, interes stranke u sporu i njezino ponašanje u postupku, ponašanje tijela i raspoložive resurse. Ako se to utvrdi, može se procijeniti odgovornost sudova i sudskog osoblja ili financijska odgovornost države za štetu nanесenu oštećenoj stranki.

Osim postupovnih vremenskih razdoblja postoje i rokovi za ostvarivanje materijalnih zakonskih prava (zastara i zastarjelost) utvrđeni u materijalnom pravu o kojima ovisi mogućnost podizanja tužbe. Međutim, to se mora uzeti u obzir u presudi i ne smije spriječiti provođenje postupka.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

Ta uredba, koja se odnosi na pravila o upravnim postupcima, sadržana je u članku 30. Zakona 30/2015 o općem upravnom postupku u javnoj upravi (*Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas*), koji propisuje sljedeće:

1. Osim ako nije drukčije utvrđeno u španjolskom pravu ili zakonodavstvu EU-a, ako su vremenska razdoblja izražena u satima, smatra se da se odnose na radno vrijeme. Svi se sati u danu koji su dio radnog dana smatraju radnim vremenom.

Ako je vremensko razdoblje izraženo u satima, početak će teći od sata i minute priopćenja ili objave akta. Ta vremenska razdoblja ne smiju biti dulja od 24 sata jer se u tom slučaju izražavaju u danima.

2. Isto tako, osim ako nije drukčije utvrđeno u španjolskom pravu ili zakonodavstvu EU-a, ako su vremenska razdoblja izražena u danima, smatra se da se odnose na radne dane osim subota, nedjelja i državnih praznika.

Ako su vremenska razdoblja utvrđena u kalendarskim danima jer je tako predviđeno pravom Španjolske ili Europske unije, to se navodi u odgovarajućim obavijestima.

3. Ako je vremensko razdoblje izraženo u danima, ono se računa od dana koji slijedi nakon dana kad je predmetni akt priopćen ili objavljen ili od dana koji slijedi nakon dana na koji se smatra da je zahtjev prihvaćen ili odbijen u nedostatku odgovora predmetnih tijela.

4. Ako je vremensko razdoblje izraženo u mjesecima ili godinama, počinje teći od dana koji slijedi nakon dana kad je akt priopćen ili objavljen ili od dana koji slijedi nakon dana na koji se smatra da je zahtjev prihvaćen ili odbijen u nedostatku odgovora predmetnih tijela.

Vremensko razdoblje istječe istog dana kao i datum priopćenja, objave ili nedostatka odgovora u mjesecu ili godini isteka. Ako u posljednjem mjesecu razdoblja ne postoji dan koji odgovara početnom datumu, datumom isteka smatra se posljednji dan u mjesecu.

5. Ako je posljednji dan razdoblja neradni dan, razdoblje se produljuje do sljedećeg radnog dana.

6. Ako je dan radni dan u općini ili autonomnoj zajednici u kojoj predmetna stranka ima boravište, a neradni dan u mjestu u kojem se nalazi upravno tijelo, ili obratno, takav se dan smatra neradnim danom u svim slučajevima.

7. Za potrebe računanja rokova središnja državna uprava ili uprave autonomnih zajednica utvrdit će kalendar neradnih dana u okviru svojih nadležnosti u skladu sa službenim kalendarom radnih dana. Kalendar koji su odobrile autonomne zajednice uključivat će neradne dane za tijela lokalne uprave na geografskom području na koja će se kalendar primjenjivati.

Kalendar se mora objaviti prije početka svake godine u relevantnom službenom listu i drugim medijima kako bi se osiguralo da je javnost upoznata s njime.

8. Činjenica da je dan proglašen radnim ili neradnim za potrebe računanja vremenskih razdoblja ne znači da se time utvrđuje način rada javnih uprava ili organizacije svakodnevnog radnog vremena i rasporeda.

Neradni dani za potrebe sudskih postupaka utvrđeni su u članku 182. Organskog zakona o pravosuđu. Njime je propisano sljedeće:

1. U postupovnom su smislu neradni dani sljedeći: subote i nedjelje, 24. i 31. prosinca te nacionalni, regionalni i lokalni praznici. U slučajevima kad to nije izričito propisano zakonom, Državno sudbeno vijeće može uredbom odobriti da se sudski postupci provode i na te dane.
2. Radni dan traje od 8:00 do 20:00 sati, osim ako je zakonom propisano drukčije.

U skladu s člankom 183. istog zakona dani u kolovozu i svi dani od 24. prosinca do 6. siječnja iduće godine (uključujući te dane) neradni su za sve sudske postupke, osim onih koji se u skladu s postupovnim pravom smatraju žurnima. Međutim, Državno sudbeno vijeće može uredbom odobriti da se drugi postupci provode i na te dane.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Pravila su navedena u člancima od 130. do 136. u poglavlju II. glave V. knjige I. Zakona br. 1/2000 o parničnom postupku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*, dalje u tekstu „Zakon o parničnom postupku” ili „ZPP”).

Glavne značajke trenutačnih pravila:

(a) svi sudski postupci moraju se odvijati radnim danima i za radnog vremena.

Radni dani su svi dani u godini osim subota i nedjelja, dana od 24. prosinca od 6. siječnja iduće godine (uključujući te dane) te državnih i lokalnih praznika koji se smatraju neradnim danima u predmetnoj autonomnoj zajednici ili mjestu. Dani u kolovozu neradni su dani i sudovi neće tim danima pravnim djelatnicima slati elektroničke obavijesti, osim ako se oni ne smatraju radnim danima za potrebe predmetnih formalnosti.

Radno vrijeme je od 8:00 do 20:00 sati, osim ako je zakonom drukčije propisano za posebni postupak. Za potrebe obavješćivanja i izvršenja smatra se da radno vrijeme obuhvaća i razdoblje od 20:00 do 22:00 sata.

Iznimno se za određene postupke, npr. podnošenje ponuda u elektroničkoj dražbi, rok izražava u kalendarskim danima i ne postoji neradno vrijeme. U članku 649. Zakona o parničnom postupku utvrđeno je razdoblje od 20 kalendarskih dana od početka dražbe, pri čemu se dražba zatvara tek sat vremena nakon posljednje ponude, pod uvjetom da je ona viša od prethodne najviše ponude, čak i ako to znači da se početno razdoblje od 20 dana produljuje i do 24 sata;

(b) dani i vrijeme mogu se smatrati radnim danima i vremenom za potrebe postupaka koji se smatraju žurnima, tj. čija bi odgoda mogla ozbiljno naštetiti strankama u postupku ili dobrom sudovanju odnosno zbog koje sudska odluka ne bi imala učinka (npr. prisilni smještaj u psihijatrijsku bolnicu i sudske mjere poduzete u „najboljem interesu“ maloljetnika u svim vrstama sukoba koji proizlaze iz građanskih postupaka). To se može učiniti na inicijativu suda ili na zahtjev dotične stranke, a nalog za to može izdati, ovisno o slučaju, tajnik suda ili sud.

U svakom slučaju, žurne se mjere mogu poduzimati u kolovozu bez izričitog odobrenja. Jednako tako, odobrenje nije potrebno ako se primjena žurnih mjera koja je počela tijekom radnog vremena mora nastaviti i izvan radnog vremena;

(c) kad je riječ o računanju vremenskih razdoblja, razdoblje počinje teći od dana koji slijedi nakon dana uručenja obavijesti o početku razdoblja te uključuje zadnji dan razdoblja, koji završava u ponoć.

Međutim, ako je zakonom propisano da vremensko razdoblje počinje teći neposredno nakon isteka drugog razdoblja, ono će početi teći od dana koji slijedi nakon datuma isteka prethodnog razdoblja, bez potrebe za slanjem nove obavijesti;

(d) osim ako postoje iznimke (fizičke osobe kad je vrijednost tužbe manja od 2000 EUR), dokumenti se podnose (članak 135. ZPP-a) preko internetskih i elektroničkih sustava sudova. Njihova je upotreba obvezna za pravnike i određene stranke čak i kad ih ne zastupa pravni zastupnik (na primjer, pravne osobe, javni bilježnici i sudski tajnici: vidjeti članak 273. ZPP-a. Osim toga, stranke ih mogu odlučiti upotrebljavati čak i kad to nisu obvezne činiti. Ako se dokumenti podnose elektronički, primitak se potvrđuje automatskom elektroničkom potvrdom. Ona sadržava broj upisa u registar te datum i vrijeme podnošenja, koji će se za sve potrebe smatrati trenutkom u kojem je dokument podnesen. Pravnici mogu podnositi podneske i druge dokumente elektroničkim putem 24 sata na dan, svaki dan u godini. Ako je dokument podnesen na neradni dan ili izvan radnog vremena, smatrat će se da je podnesen početkom sljedećeg radnog dana. Postoji i odredba da se vremenska razdoblja koja istječu moraju produljiti ako se obvezni dokument ne može dostaviti do isteka roka zbog neplaniranog prekida rada usluge internetske komunikacije. To se odnosi i na planirane prekide i slučajeve u kojima se obvezni dokument ne može dostaviti zbog vremenskih ograničenja i drugih problema u informatičkim rješenjima koja koriste sudovi. U svim tim slučajevima dokument se može dostaviti sljedećeg radnog dana ako se objasni zašto se nije mogao ranije podnijeti.

Bez obzira na metodu podnošenja svi dokumenti koji podliježu određenom roku mogu se podnijeti do 15:00 sati na radni dan koji slijedi nakon datuma isteka vremenskog razdoblja.

U postupcima pred građanskim sudovima dokumenti koji se odnose na tužbu ne mogu se podnijeti istražnom sudu;

(e) vremenska razdoblja ne mogu se produljiti: ako propusti rok, stranka gubi mogućnost izvršenja predmetne postupovne radnje.

POVEZNICA:

[ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU \(LEY DE ENJUICIAMIENTO CIVIL\)](#)

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

Opće je pravilo u članku 151. Zakona o parničnom postupku da se obavijest o svim odlukama koje izdaju sudovi ili tajnici suda mora dostaviti u roku od tri dana nakon datuma odluke ili datuma njezine objave.

U članku 151. stavku 2. navedeno je da, ako se obavijest dostavlja javnom tužitelju, državnoj pravnoj službi, tajnicima Španjolskog parlamenta (*Cortes Generales*) i zakonodavnih skupština ili tajnicima pravne službe

Uprave za socijalnu sigurnost ili drugih tijela autonomnih zajednica ili organizacija lokalne uprave te ako se obavijest dostavlja preko odvjetničkih udruženja, smatrat će se da je dostavljena sljedećeg radnog dana nakon datuma primitka zabilježenog u službenoj evidenciji ili potvrdi o primitku ako je obavijest dostavljena elektronički ili internetom. Ako je obavijest poslana nakon 15:00 sati, smatrat će se da je primljena sljedećeg radnog dana.

U članku 151. stavku 3. dodaje se da, ako se dostava dokumenta ili naloga koji se prilaže obavijesti obavlja na datum nakon primitka obavijesti, obavijest se smatra dostavljenom kad je dostava dokumenta evidentirana, pod uvjetom da su učinci obavijesti povezani s dokumentom.

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Ako obavijest o odluci dostavljaju sudski izvršitelj ili poštanska služba, relevantnim datumom smatra se datum na koji su dostavili dokument te je potpisana potvrda o primitku dokumenta.

Ako se obavijest dostavlja objavom u skladu s člankom 164. Zakona o parničnom postupku jer je adresa tuženika nepoznata, razdoblje počinje teći od dana koji slijedi nakon dana kad je objavljena na oglasnoj ploči suda ili u Službenom listu ili elektronički, ovisno o slučaju.

Ako primjerke dokumenata koje su podnijeli pravni zastupnici treba prenijeti pravnim zastupnicima drugih stranaka, člankom 278. ZPP-a propisano je da, ako je zakonom predviđeno da činom prijenosa počinje teći vremensko razdoblje u kojem treba poduzeti određenu postupovnu radnju, to će razdoblje početi teći bez uključivanja suda i računat će se od datuma koji slijedi nakon datuma zabilježenog na prenesenim primjercima ili od datuma kad se smatraju prenesenima ako su dostavljeni elektronički. U potonjem slučaju smatrat će se da su dostavljeni na dan i u vrijeme navedeno na potvrdi o primitku kojom se potvrđuje njihovo podnošenje. Ako je dokument podnesen na neradni dan ili izvan radnog vremena, smatrat će se da je podnesen početkom sljedećeg radnog dana.

U skladu s člankom 162. ZPP-a, ako se obavijesti šalju elektronički uz pomoć informatičke tehnologije ili sličnih sredstava strankama ili primateljima takvih obavijesti koji su zakonski ili ugovorno obvezni elektronički ih slati i primiti ili ako adresati tako odluče, kao i u bilo kojem drugom slučaju predviđenom zakonom, dokaz o primitku služi kao potvrda da su takve obavijesti dostavljene.

Pravnici i primatelji koji su obvezni koristiti elektronička sredstva, kao i oni koji ih sami odluče koristiti, moraju obavijestiti sudove da imaju takva sredstva na raspolaganju. U tu svrhu moraju navesti i adresu elektroničke pošte. U svakom slučaju, ako se obavijest pravilno elektronički dostavi (osim obavijesti koje su poslale službe za obavješćivanje odvjetničkih udruženja (*Colegios de Procuradores*)), ali primatelj ne pristupi njezinu sadržaju ni nakon tri dana, podrazumijeva se da je priopćenje zakonito preneseno s potpunim učinkom. U tom slučaju rokovi za provedbu različitih faza u postupku počinju teći prvog radnog dana koji slijedi nakon trećeg radnog dana.

Iznimke se mogu napraviti ako primatelj dostavi dokaz da u tom razdoblju nije mogao pristupiti sustavu obavješćivanja. Ako mu nije mogao pristupiti zbog tehničkih problema koji još uvijek nisu riješeni u trenutku kad se sud o njima obavijesti, stranke se obavješćuju dostavom (tiskane) preslike odluke. Međutim, ako se u takvim slučajevima sustavu pristupi nakon roka, ali prije nego što se priopćenje fizički dostavi, smatra se da je priopćenje pravilno dano na datum naveden na elektroničkom primitku.

Osim toga, isključuju se slučajevi više sile u kojima su odvjetnička udruženja obustavila rad službe za prosljeđivanje obavijesti na najviše tri dana, kako je predviđeno člankom 151. stavkom 2.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Računanje počinje na dan koji slijedi nakon dana kad je nastupio događaj od kojeg se računa početak vremenskog razdoblja.

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Neradni su dani isključeni iz računanja vremenskih razdoblja, osim za ponude u elektroničkim dražbama, kako je prethodno objašnjeno, kod kojih je razdoblje izraženo u kalendarskim danima.

Pri računanju vremenskih razdoblja za žurne mjere dani u kolovozu ne smatraju se neradnim danima: ne računaju se samo subote, nedjelje i državni praznici.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

Vremenska razdoblja izražena u mjesecima ili godinama računaju se od jednog do drugog datuma. Španjolskim zakonodavstvom nisu predviđena vremenska razdoblja izražena u tjednima.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Ako u posljednjem mjesecu razdoblja ne postoji dan koji odgovara početnom datumu, datumom isteka smatra se posljednji dan u mjesecu.

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Ako rok istječe u subotu, nedjelju ili na drugi neradni dan, istek roka se produljuje do prvog sljedećeg radnog dana.

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

Vremenska razdoblja ne mogu se produljiti. Međutim, razdoblja se mogu prekinuti i rokovi produljiti ako ih se nije moguće pridržavati zbog više sile. U tim slučajevima vrijeme ponovno počinje teći nakon što je razlog za prekid ili produljenje prestao postojati. Tajnik suda na vlastitu inicijativu ili na zahtjev stranke na koju utječe nepredviđena situacija mora utvrditi dokaze o takvoj situaciji više sile na ročištu na kojem su prisutne druge stranke. To se odnosi i na situacije u kojima odvjetnik ili pravni zastupnik ne može obnašati svoju dužnost (vidjeti odgovor na 13. pitanje).

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Rokovi za različite vrste žalbi utvrđeni su zakonom i ne mogu se produljiti. Vremensko razdoblje za podnošenje žalbe sljedećem višem sudu (*recursos de apelación*) i Vrhovnom sudu (*recursos de casación*) iznosi 20 dana od dana koji slijedi nakon dostave sudske odluke (članci 458. i 479. ZPP-a).

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Zakonski se rokovi ne mogu produljiti. U nekim je slučajevima zakonom predviđeno da sud utvrđuje određeni datum i vrijeme za određenu radnju.

Iznimno, postoji odredba da se razdoblja mogu prekinuti te rokovi produljiti u slučaju *više sile*:

(a) ta je odredba sadržana u članku 134. stavku 2. Zakona o parničnom postupku. Tajnik suda na vlastitu inicijativu ili na zahtjev stranke na koju utječe nepredviđena situacija mora utvrditi dokaze o takvoj situaciji više sile na ročištu na kojem su prisutne druge stranke. Sudu se može podnijeti žalba kojom se traži preispitivanje odluke tajnika suda; u tom se slučaju računanje nastavlja u trenutku kad uzrok prekida ili kašnjenja prestane postojati.

Posebna odredba predviđena je i za razdoblje od tri radna dana zbog objektivnih razloga više sile koji utječu na odvjetnike ili pravne zastupnike, kao što su rođenje i skrb o maloljetniku, teška bolest i hospitalizacija zbog nesreće, smrt rodbine do drugog stupnja krvnog ili nekrvnog srodstva ili odsutnost s posla koju su potvrdili sustav socijalne sigurnosti, zdravstveni sustav ili istovjetna socijalna odredba. Te razloge moraju navesti odvjetnička komora (*Colegio de Abogados*), odvjetnička udruženja ili uključene stranke.

(b) nakon što se odredi datum ročišta, ako se bilo koja osoba pozvana na sud ne može odazvati zbog više sile ili sličnih razloga, o tome odmah mora obavijestiti sud te priložiti dokaze o razlogu i zatražiti novo ročište ili odluku (članak 183. stavak 1. te članci 189. i 430. ZPP-a). Novo se ročište zakazuje ako su dokazi o situaciji prihvaćeni i ako ta situacija sprječava dolazak na sud sljedećih osoba: odvjetnika (članak 183. stavak 2. i članak 188. stavci 1., 5. i 6. ZPP-a); stranke čije je prisustvo nužno jer joj ne pomaže odvjetnik ili mora biti ispitana (članak 183. stavak 3. i članak 188. stavak 4. ZPP-a); svjedoka ili vještaka. U potonjem slučaju svjedok ili vještak mogu biti pozvani da razmotre dokaze izvan rasprave, nakon što su stranke saslušane (članak 183. stavak 4. ZPP-a); Izričito se navodi da je razlog za obustavu dopust odobren odvjetniku stranke zbog rođenja ili radi skrbi o maloljetniku. U tom se slučaju nova obavijest može izdati tek kad istekne zakonsko razdoblje obveznog dopusta. To se odnosi i na hitne medicinske slučajeve koji se dogode na dan obavijesti ili 24 sata prije nje. Ako bilo koja od tih okolnosti utječe na pravnog zastupnika jedne od stranaka, a ne može se imenovati zamjena, obustavlja se i ročište i ne može se nastaviti dok ne prođu tri dana. U tom trenutku odvjetničko udruženje može prema potrebi organizirati imenovanje zamjene.

(c) rok u kojem stranka koja se ne odaziva sudskim pozivima mora podnijeti zahtjev za poništenje pravomoćne odluke može se produljiti u slučaju više sile (članak 502. stavak 2. ZPP-a);

(d) ako se dokazi ispituju prije početka suđenja (što može odobriti sudac u skladu s člankom 293. i dalje Zakona o parničnom postupku ako postoji opravdana bojazan da dokaze neće biti moguće ispitati u uobičajenoj fazi postupka), zahtjev se mora podnijeti u roku od dva mjeseca od ispitivanja dokaza, osim ako se ne dokaže da nije bilo moguće započeti suđenje u tom roku zbog više sile ili sličnih razloga (članak 295. stavak 3. ZPP-a).

Stranke mogu zajedničkim dogovorom zatražiti privremenu obustavu postupka bez navođenja razloga ili kako bi pokušale postići dogovor ili nagodbu odnosno kako bi mogle pokrenuti postupak mirenja ili arbitraže. Postupak može biti obustavljen najviše 60 dana ili do završetka postupka mirenja (članak 19. stavak 4. i članak 415. ZPP-a).

Ako je podnesen zahtjev za pravnu pomoć, postoje dvije mogućnosti propisane člankom 16. Zakona 1/1996 od 10. siječnja 1996. (Zakon o pravnoj pomoći), kako je izmijenjen Zakonom 42/2015:

1. ako je zahtjev podnesen kad je postupak već bio u tijeku, kako bi se spriječilo da bilo koja stranka izgubi pravo na poduzimanje određene radnje ili pravo na suđenje zbog isteka vremenskog razdoblja, tajnik suda ili upravno tijelo mogu, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev stranaka, naložiti zaustavljanje tijeka vremenskog razdoblja do donošenja odluke o dodjeli pravne pomoći, ili do privremenog imenovanja odvjetnika i pravnog zastupnika u slučajevima kada je pravno zastupanje obvezno ili potrebno u interesu pravde, pod uvjetom da je zahtjev podnesen unutar razdoblja utvrđenih u zakonodavstvu o parničnom postupku

2. ako je zahtjev za pravnu pomoć podnesen prije početka postupka i postoji mogućnost isteka razdoblja zastare ili prekluzivnog razdoblja, ta se razdoblja prekidaju ili suspendiraju do privremenog imenovanja odvjetnika za pravnu pomoć i, ako je potrebno, pravnog zastupnika koji vodi slučaj u ime podnositelja zahtjeva, ili, ako takvo imenovanje nije moguće, do donošenja konačne administrativne odluke o dodjeli pravne pomoći.

Razdoblje zastare ponovno počinje teći kad odvjetnička komora obavijesti podnositelja zahtjeva o privremenom imenovanju odvjetnika ili, ako je primjenjivo, kad odbor za pravnu pomoć donese odluku o dodjeli pravne pomoći, ali u svakom slučaju u roku od dva mjeseca od podnošenja zahtjeva.

Ako je zahtjev odbijen ili podnesen u cilju zlouporabe i isključivo kako bi se ishodilo produljenje vremenskih razdoblja, sud koji rješava predmet može izračunati razdoblja u skladu s najstrožim uvjetima propisanim zakonom uz sve posljedice koje iz toga nastaju.

U usmenim postupcima povezanim s iseljenjem ili deložacijom iz uobičajenog boravišta, kao što je deložacija zbog neplaćanja ili isteka roka, člankom 441. stavkom 5. ZPP-a predviđen je još jedan slučaj obustave postupka, i to ako je predmetno kućanstvo u situaciji socijalne ili ekonomske ranjivosti, kako bi nadležna tijela mogla

predložiti alternativnu mogućnost dostojnog socijalnog stana za najam, mjere neposredne skrbi ili moguću financijsku pomoć i subvencije od kojih tuženik može imati koristi. Nakon što dobije informacije od javnih tijela nadležnih za stanovanje i socijalnu pomoć te sasluša stranke, sud donosi rješenje o tome hoće li obustaviti postupak za donošenje mjera koje su predložila javna tijela na razdoblje od najviše dva mjeseca ako je tužitelj fizička osoba ili četiri mjeseca ako je tužitelj pravna osoba.

Nakon što nadležna javna tijela donesu mjere ili istekne najdulji mogući rok za obustavu, ona se automatski ukida, a postupak se nastavlja sa svim formalnostima.

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Nije primjenjivo.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Općenito, stranka koja se ne pridržava vremenskog razdoblja ili roka gubi pravo na poduzimanje predmetne radnje (članak 136. Zakona o parničnom postupku). Neki od najvažnijih primjera jesu sljedeći:

- ako se tuženik nije pojavio na suđenju, smatra se da je kriv za nepoštovanje suda (članak 442. stavak 2. i članak 496. stavak 1. Zakona o parničnom postupku) te se suđenje nastavlja bez ponovnog slanja sudskog poziva tuženiku, kojem se šalje samo obavijest o toj odluci i konačnoj odluci kojom je suđenje okončano (članak 497. ZPP-a)
- u redovnom postupku, ako se podnositelj zahtjeva ili njegov odvjetnik ne pojave na pripremnom ročištu, a tuženik se ne pojavi ili se pojavi ali ne potvrdi legitiman interes za nastavak postupka, predmet se odbacuje (članak 414.)
- u usmenom postupku, ako se podnositelj zahtjeva ne pojavi na ročištu a tuženik ne potvrdi legitimni interes za nastavak postupka, smatrat će se da je podnositelj zahtjeva obustavio postupak. Podnositelju zahtjeva bit će naloženo plaćanje troškova te, ako to tuženik zatraži i dostavi dokaze o pretrpljenoj šteti ili gubitku, plaćanje naknade štete tuženiku (članak 442. stavak 1. ZPP-a)
- bez obzira na dužnost suda da aktivno vodi predmet, ako stranke u postupku ne poduzimaju nikakve aktivnosti, postupak se obustavlja i smatra se da su stranke odustale od svih tužbi i žalbi na svim stupnjevima (članak 237. ZPP-a). Prvostupanjski postupak obustavlja se nakon dvije godine neaktivnosti te se smatra povučenim, što znači da je moguće podnijeti novu tužbu. Postupak u drugom stupnju ili u slučaju izvanredne žalbe na temelju nepravilnosti u postupku ili žalbe Vrhovnom sudu obustavlja se nakon jedne godine neaktivnosti te se smatra da su stranke odustale od svih žalbi. Vremenska razdoblja računaju se od datuma kad je strankama dostavljena posljednja obavijest. Postupak koji je zaustavljen zbog više sile ili drugih razloga izvan kontrole stranaka ne obustavlja se
- postupak izvršenja ne obustavlja se i može se nastaviti do izvršenja presude, čak i ako nije bio aktivan u prethodno navedenim razdobljima. Međutim, za to je potrebno da je postupak izvršenja pokrenut jer je člankom 518. Zakona o parničnom postupku propisan rok zastare od pet godina za svaku mjeru izvršenja koja se temelji na sudskoj presudi, sudskoj odluci ili sporazumu o mirenju. Petogodišnje razdoblje počinje teći od datuma kad odluka postane konačna. Stoga, ako se zahtjev za izvršenje ne podnese u tom vremenskom razdoblju, rok istječe i gubi se pravo na izvršenje presude sudskim putem.

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Ako je stranka obaviještena da je rok za poduzimanje određene radnje istekao, čime je započela sljedeća faza postupka, ili ako je podnesak ili zahtjev stranke odbačen zbog isteka roka, stranka može podnijeti žalbu protiv te odluke. To je, na primjer, slučaj ako je odgovor na tužbu odbijen na temelju toga da je podnesen nakon isteka roka.

Osoba osuđena u odsutnosti kojoj je presuda osobno dostavljena može podnijeti žalbu samo sljedećem višem

sudu (*recurso de apelación*) ili Vrhovnom sudu (*recurso de casación*) ako to učini u zakonskom roku. Istim pravnim lijekovima može se koristiti tuženik koji se ne pojavi, a presuda mu nije osobno dostavljena, ali u tom slučaju rok za podnošenje takvih žalbi teče od dana nakon objave odluke o donošenju presude na jedinstvenoj sudskoj oglasnoj ploči ili, ovisno o slučaju, elektroničkim sredstvima iz članka 497. stavka 2. (članak 500. ZPP-a).

Ako se osoba ustrajno ne pojavljuje pred sudom jer se nije mogla pojaviti ili nije bila svjesna da se vodi postupak protiv nje zbog razloga više sile, može podnijeti zahtjev za ukidanje konačne presude (članak 501. i dalje ZPP-a).

■ Posljednji put ažurirano: 23/04/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.